HOMERI

QUAE FERTUR

BATRACHOMYOMACHIA.

EDIDIT

IOANNES DRAHEIM.

BEROLINI
IN LIBRARIA NICOLAI (STRICKER).
A. MDCCCLXXIV.

HOMERI

QUAE FERTUR

BATRACHOMYOMACHIA.

EDIDIT

IOANNES DRAHEIM.

BEROLINI
IN LIBRARIA NICOLAI (STRICKER).
A. MDCCCLXXIV.

A. KIRCHHOFFIO

S.

Batrachomyomachiae librorum plerique interpolati sunt, pauci non interpolati. illorum autem duo genera Baumeisterus, batrachomyomachiae editor distinxit, alterum vetustioribus interpolationibus corruptum, alterum etiam recentioribus. ex iis qui recentiores interpolationes communes habent vulgata fluxit, itaque eorum aut partis aut omnium consensum V litera significavi. sunt autem hi

Laurentianus plut. 32, 3 teste Wachsmuthio, qui eius lectiones in Museo Rhenano a. 1865 edidit, saeculo XI scriptus.

membranaceus Thomae Coke Armigeri saeculi XII illi simillimus, cum apographis quattuor

Monacensi inter Graecos n. 111 Hardtii,

Vindobonensi n. 289 saeculi XV, quem plane ex illo descriptum esse affirmat Baumeisterus p. 8.

Veneto n. 456 saeculi XV,

Jenensi quem huc refert Baumeisterus p. 14.

Ambrosianus I 4 super. saeculo XIII scriptus, a Wachsmuthio l. c. publicatus, Laurentiano similis.

sunt praeterea codices quos mixtos appellem, qui nunc cum hoc nunc cum altero interpolatorum ordine conspirant. ex quibus cum V plerumque hi consentiunt

Florentinus typis expressus a Fontanio Flor. et Lips. 1804 cum interpretatione interlineari Theodoro Gazae attributa.*)

Oxoniensis inter Baroccianos L membranaceus saeculi XII, librarii coniecturis conspicuus.

Parisinus 2723 saeculi XII membranaceus.

Parisinus 2707 alteri simillimus, neque tamen inde descriptus, habet enim e. c. v. 26 quem alter ommittit.**)

Venetus 613 saeculi XIII.

codicibus autem Laurentiano pl. 32, 3 Florentino Font. Oxoniensi Bar. L Veneto 613 aut uno horum fonti simillimo Demetrius Chalcondylas usus est ad conficiendam editionem Flor. a. 1488. sunt enim mu'ta, quae nisi coniectura invenit, aliundo hausisse non potest. ut nonnulla ex eius editione afferam, in Laurentiano et in Florentino Fontanii legitur v. 141 *ὃν κατ-έπεφνεν*, in Laurentiano et in Oxoniensi v. 188 *πρῶτον*, in Laurentiano et in Ambrosiano (quem Chalcondylas non novit) v. 19 *ποτὲ γείνατο*, v. 82 *ἐξαπίνης*, in iisdem v. 60 et v. 252—256 omittuntur: praeterea Chalcondylas recepit v. 241 *τύψε μέσην δ' αὐτὸν*, v. 285 *βατράχους τε μύας τε* e Florentino Font., ex Oxoniensi autem v. 72 *ἰδέσθαι****), v. 85 *ἀπολλύμεναι κατὰ λίμνην*, cum eodem v. 185 et v. 259 omisit, cum Veneto denique exhibet v. 236 *θυμώθη* itaque si illos libros admittimus, omnium Chalcondylae lectionum originem declaramus iis scilicet exceptis quas ipse excogitavit. deinde partim hac editione partim codice simili nixus Lycius Batrachomyomachiam a. MDLXVI

*) tertius Florentinus est pl. 32, 50 Bandinii, unde carminis inscriptionem *μυοβατραχομαχίαν* affert Baumeisterus p. 40

**) tredecim praeter hos extare Parisiis perhibentur.

***) Parisini idem habent, sed ignoti Chalcondylae fuerunt.

edidit. hi libri omnes, ut consensus exemplum afferam, post v. 194 versum addunt, item post v. 198 hunc *κὰδ δ' ἦλθον κήρυκε τέρας πολέμοιο φέροντε*: Laurentianus autem et membranaceus Th. Cokii cum apographis habent *κήρυκες — φέροντες*. neque modo hic sed saepissime cognosci potest Monacensem et Venetum ex illo membranaceo descriptos esse, ut v. 44 (ubi habent *σῶμα μέγα φοροῦντα*, Venetus autem *σῶμα μεγαλοφοροῦντα*) v. 59 (*δῶκε*) v. 64 (*οἶκον*) v. 74 (*πρῶϑ' ἤπλωσεν*) v. 78 (*ἐβάσταζε*) v. 116 (*εἶλξαν*) v. 149 (*τῶν βατράχων*) etc.

Alterum vero ordinem, cuius consensum v litera notabo, incipit

membranaceus alter ex libris Th. Coke Armigeri (b Baumeisteri), cuius ea condicio est, ut nonnumquam etiam idem cum V exhibeat, nimirum v. 18 *ἐν βατράχοις*. v. 44 *οὐ δέδι' ἄνϑρωπον*. v. 153 *ἔνοπλοι*. v. 258 *ἐγχέμαχος*. v. 280 *Ἐγκέλαδόν τ' ἐπέδησας ἰδ' ἄγρια φῦλα γιγάντων*, praeterea cum V v. 74—81 ante v. 82 ponit et pro v. 278 duos versus inserit, v. 279 autem cum Par. 2707, codicibus Wachsmuthii et Chalcondyla omittit.

accedunt

Venetus append. 16 saeculi XIII—XIV, unde editionem Venetam a. 1486 prodiisse Wachsmuthio concedo. etiam ed. Veneta nonnunquam sola cum V consentit ut v. 61 (*γαῖαν*) v. 116 (*ἦξαν*) v. 208 (*δ' ἐκ σώματος ἔπτη*) v. 209 (*Σευτλαῖος — Ἐμβασίχυτρον*), nonnunquam accedente membranaceo illo (v. 241 *πᾶς δέ οἱ εἴσω*, v. 268 *τοιήνδ'*, v. 272 *ἠδὲ καὶ Ἄρην*).

Vindobonensis 241,

Lipsiensis 1275, uterque descriptus e libro, secundum quem Parisinorum fons correctus est.

Venetus append. 14 saeculi XV in quo desunt v. 127—155.

parum constat de codice Camerarii quo L. Lycius in altera editione se usum dicit. cui Baumeisterus adscribit eas lectionis varietates quae in Florentina aut in libro Lipsiensi quo Lycius utebatur non occurrunt. habet autem cum v, ut alia omittam, v. 12 *ἔπος δ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν*. mixtorum huc pertinet

Vratislaviensis, Vindobonensi et Lipsiensi similis.

Ut vero id quoque exemplo declaretur, quod de distinguendis interpolatorum generibus docuimus, v. 35 afferatur, ubi legimus *τρισκοπάνιστος* in V, praeterea in Florentino Fontanii, Oxoniensi Bar. L (de Veneto 613 non constat) et in editionibus Chalcondylae et L. Lycii, *δυσκοπάνιστος* in Vindobonensi, Lipsiensi, Parisinis, Vratislaviensi. quae corruptela quam vetusta sit, ostendit Etym. M. s. v. *ἄρτος*, ubi *δυσκοπάνητος* extat. verum autem servarunt membranaceus ille b Baum. et ed. Veneta i. e. cod. Venetus app. 16 cum optimis quos iam enumeremus.

A. fragmentum ex libris Thomae Coke Armigeri v. 31—153 complectens.

B. Vindobonensis 293 initio saeculi XVI teste Altero (Hom. Odyss. ed. 1794) scriptus.

C. Oxoniensis LXIV bibliothecae Baroccianae chartaceus.

c. Oxoniensis XLVI eiusdem bibliothecae chartaceus.

a quorum consensu nunquam discedit fragmentum Stephani in editione a. 1566 aliquotiens citatum v. 227—246 aut plura complectens. horum usus is debet esse, ut ubi consentiunt, sine causa non discedamus, ubi autem C sive solus sive cum interpolatis discrepat. c in eius locum revocetur, quippe qui ei simillimus sit,

Hac igitur ratione archetypum restituere conati sumus. privatas librariorum scripturas sive errore sive arbitrio natas referre noluimus: quod vero interpolatorum lectiones commemoravimus, id non carminis restituendi causa fecimus, sed ut declaretur, quae hoc carmen a medii aevi hominibus passum esset. notitiam autem librorum hausi ex editione Baumeisteri praeter libros a Wachsmuthio publicatos et codices Venetos, quorum lectiones ab Hollenbergio descriptas Kirchhoffius benigne mecum communicavit.

Berolini m. Augusto a. 1874.

ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑ.

Ἀρχόμενος πρῶτον Μουσῶν χορὸν ἐξ Ἑλικῶνος
ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι εἵνεκ' ἀοιδῆς,
ἣν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα,
δῆριν ἀπειρεσίην πολεμόκλονον ἔργον Ἄρηος,
εὐχόμενος μερόπεσσιν ἐς οὔατα πᾶσι βαλέσθαι,
πῶς μύες ἐν βατράχοισιν ἀριστεύοντες ἔβησαν
γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων.
ὡς ἔπος ἐν θνητοῖσιν ἔην, τοιήνδ' ἔχεν ἀρχήν·
μῦς ποτε διψαλέος γαλέης κίνδυνον ἀλύξας
πλησίον ἐν λίμνῃ ἁπαλὸν προσέθηκε γένειον
ὕδατι τερπόμενος μελιηδέι· τὸν δὲ κατεῖδεν
λιμνοχαρὴς πολύφημος, ἔπος δ' ἐφθέγξατο τοῖον·
ξεῖνε, τίς εἶ; πόθεν ἦλθες ἐπ' ἠόνα; τίς δέ σ' ὁ φύσας;
[πάντα δ' ἀλήθευσον, μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.]
εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω,
δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήια πολλὰ καὶ ἐσθλά.
εἰμὶ δ' ἐγὼ βασιλεὺς Φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην
τιμῶμαι βατράχων ἡγούμενος ἤματα πάντα,
καί με πατὴρ Πηλεὺς ἀνεθρέψατο, Ὑδρομεδούσῃ
μιχθεὶς ἐν φιλότητι παρ' ὄχθας Ἠριδανοῖο.
[καί σε δ' ὁρῶ καλόν τε καὶ ἄλκιμον ἔξοχον ἄλλων
σκηπτοῦχον βασιλῆα καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
ἔμμεναι. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἑὴν γενεὴν ἀγόρευε.]
τὸν δ' αὖ Ψιχάρπαξ ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
τίπτε γένος τοὐμὸν ζητεῖς; δῆλον δ' ἐν ἅπασιν
ἀνθρώποις τε θεοῖς τε καὶ οὐρανίοις πετεηνοῖς.
Ψιχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι, εἰμὶ δὲ κοῦρος

Τρωξάρταο πατρὸς μεγαλήτορος· ἡ δέ νυ μήτηρ
Λειχομύλη θυγάτηρ Πτερνοτρώκτου βασιλῆος·
[γείνατο δ' ἐν καλύβῃ με καὶ ἐξεθρέψατο βρωτοῖς
σύκοις καὶ καρύοις καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσιν.]
πῶς δὲ φίλον ποιῇ με τὸν ἐς φύσιν οὐδὲν ὅμοιον;
σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασιν, αὐτὰρ ἔμοιγε
ὅσσα παρ' ἀνθρώποις τρώγειν ἔθος· οὐδέ με λήθει
ἄρτος δισκοπάνιστος ἀπ' εὐκύκλου κανέοιο,
οὐδὲ πλακοῦς τανύπεπλος ἔχων πολὺ σησαμότυρον·
οὐ τόμος ἐκ πτέρνης, οὐχ ἥπατα λευκοχίτωνα,
οὐ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος,
οὐ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν,
οὐδ' ὅσα πρὸς θοίνας μερόπων τεύχουσι μάγειροι.
[κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσιν.
οὐδέποτε πτολέμοιο κακὴν ἀπέφευγον ἀυτήν,
ἀλλ' ἰθὺς μετὰ μῶλον ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθην.
οὐ δέδι' ἄνθρωπον καίπερ μέγα σῶμα φοροῦντα,
ἀλλ' ἐπὶ λέκτρον ἰὼν καταδάκνω δάκτυλον ἄκρον
καὶ πτέρνης λαβόμην, καὶ οὐ πόνος ἵκετο ἄνδρα,
νήδυμος οὐκ ἀπέφευγεν ὕπνος δάκνοντος ἐμεῖο.
ἀλλὰ δύω πάντων μάλα δείδια πᾶσαν ἐπ' αἶαν·
κίρκον καὶ γαλέην, οἵ μοι μέγα πένθος ἄγουσιν,
καὶ παγίδα στονόεσσαν, ὅπου δολόεις πέλε πότμος.
πλεῖστον δὴ γαλέην περιδείδια, ἥτις ἀρίστη,
ἣ καὶ τρωγλοδύοντα κατὰ τρώγλην ἐρεείνει.
οὐ τρώγω ῥαφάνας, οὐ κράμβας, οὐ κολοκύντας,
οὐ πράσσοις χλοεροῖς ἐπιβόσκομαι οὐδὲ σελίνοις.
ταῦτα γὰρ ὑμέτερ' ἐστὶν ἐδέσματα τῶν κατὰ λίμνην.]
πρὸς τὰ δὲ μειδιάσας Φυσίγναθος ἀντίον ηὔδα·
ξεῖνε, λίην αὐχεῖς ἐπὶ γαστέρι. ἐστὶ καὶ ἡμῖν
πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ καὶ ἐπὶ χθονὶ θαύματ' ἰδέσθαι.
ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοισι Κρονίων
[στοιχείοισι δυσὶν μεμερισμένα δώματα ναίειν],
σκιρτῆσαι κατὰ γῆν καὶ ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι.

εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὐχερές ἐστιν·
βαῖνέ μοι ἐν νώτοισι, κράτει δέ με, μήποτ' ὄληαι.
[ὅππως γηθόσυνος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.]
ὣς ἄρ' ἔφη καὶ νῶτ' ἐδίδου. ὃ δ' ἔβαινε τάχιστα
χεῖρας ἔχων τρυφεροῖο κατ' αὐχένος ἅλματι κούφῳ.
καὶ τὸ πρῶτον ἔχαιρεν, ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὅρμους,
νήξει τερπόμενος Φυσιγνάθου· ἀλλ' ὅτε δή ῥα
κύμασι πορφυρέοισιν ἐκλύζετο, πολλὰ δακρύων
ἄχρηστον μετάνοιαν ἐμέμφετο, τίλλε δὲ χαίτας
καὶ πόδας ἔσφιγγεν κατὰ γαστέρα, ἐν δέ οἱ ἦτορ
πάλλετ' ἀηθείῃ, καὶ ἐπὶ χθόνα βούλεθ' ἱκέσθαι,
δεινὰ δ' ὑπεστονάχιζε φόβου κρυόεντος ἀνάγκῃ.
[οὐρὴν μὲν προπέτασσεν ἐφ' ὕδασιν ἠύτε κώπην
σύρων εὐχόμενός τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἱκέσθαι,
ὕδασι πορφυρέοισι δ' ἐκλύζετο. πολλὰ δ' ἐβώστρει
καὶ τοῖον φάτο μῦθον ἀπὸ στόματός τ' ἀγόρευσεν·
οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐβάστασε φόρτον ἔρωτος
ταῦρος, ὅτ' Εὐρώπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ Κρήτην,
ὡς ἔμ' ἐπιπλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐς οἶκον
βάτραχος ἀμπετάσας ὠχρὸν δέμας ὕδατι λευκῷ.]
ὕδρος δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο, δεινὸν ὅραμα
ὑδρονόμοις, ὀρθὸν δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον.
τοῦτον ἰδὼν κατέδυ Φυσίγναθος, οὔ τι νοήσας
οἷον ἑταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμενον καταλείπειν,
δῦ δὲ βάθος λίμνης καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
κεῖνος δ' ὡς ἀφέθη, πέσεν ὕπτιος εὐθὺς ἐφ' ὕδωρ
καὶ χεῖρας ἔσφιγγε καὶ ὀλλύμενος κατέτρυζεν.
πολλάκι μὲν κατέδυνεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὖτε
λακτίζων ἀνέδυνε, μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι.
δευόμεναι δὲ τρίχες πλεῖστον βάρος ἦσαν ἐπ' αὐτῷ,
ὕστατα δ' ὀλλύμενος τοίους ἐφθέγξατο μύθους·
οὐ λήσεις δολίως, Φυσίγναθε, ταῦτα ποιήσας
ναυηγὸν ῥίψας μ' ἀπὸ σώματος ὡς ἀπὸ πέτρης.
οὐκ ἄν μου κατὰ γαῖαν ἀμείνων ἦσθα, κάκιστε,

παγκρατίῳ τε πάλῃ τε καὶ εἰς δρόμον, ἀλλὰ πλανήσας
εἰς ὕδωρ μ' ἔρριψας· ἔχει θεὸς ἔνδικον ὄμμα.
ποινὴν δὴ τίσεις σὺ μυῶν στρατῷ οὐδ' ὑπαλύξεις.
ὣς εἰπὼν ἀπέπνευσεν ἐφ' ὕδασι. τὸν δὲ κατεῖδεν
Λειχοπίναξ ὄχθῃσιν ἐφεζόμενος μαλακῇσιν
καί ῥα κραιπνότατος μοίρας μυσὶν ἄγγελος ἦλθεν.
[δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, δραμὼν δ' ἤγγειλε μύεσσιν.]
ὡς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδυ χόλος αἰνὸς ἅπαντας.
καὶ τότε κηρύκεσσιν ἑοῖς ἐκέλευσαν ὑπ' ὄρθρον
κηρύσσειν ἀγορήνδ' ἐς δώματα Τρωξάρταο.
[πατρὸς δυστήνου Ψιχάρπαγος, ὃς κατὰ λίμνην
ὕπτιος ἐξήπλωτο, νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ' ὄχθας
ἦν ἤδη τλήμων, μέσσῳ δ' ἐπενήχετο πόντῳ.]
ὡς δ' ἦλθον σπεύδοντες ἅμ' ἠοῖ, πρῶτος ἀνέστη
Τρωξάρτης ἐπὶ παιδὶ χολούμενος εἶπέ τε μῦθον·
ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πεπόνθειν
ἐκ βατράχων, ἡ πεῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
εἰμὶ δὲ νῦν ἐλεεινός, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα.
καὶ τὸν μὲν πρῶτόν γε κατέκτανεν ἁρπάξασα
ἐχθίστη γαλέη τρώγλης ἔντοσθεν ἑλοῦσα·
τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἄμμορον ἔκταν
καινοτέραις τέχναις ξύλινον δόλον ἐξευρόντες,
ἣν παγίδα καλέουσι μυῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν·
ὃ τρίτος ἦν ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κεδνῇ,
τοῦτον ἀπέπνιξεν Φυσίγναθος ἐς βυθὸν ἄξας.
ἀλλ' ἄγεθ' ὁπλισόμεσθα καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ' αὐτοὺς
σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισιν.
ταῦτ' εἰπὼν ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
κνημῖδας μὲν πρῶτον ἐφήρμοσαν εἰς δύο μοίρας
ῥήξαντες κυάμους χλοερούς, κνήμας δ' ἐκάλυπτον.
[οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτρωξαν.]
θώρηκας δ' εἶχον καλαμοστρεφέων ἀπὸ βυρσῶν,
οὓς γαλέην δείραντες ἐπισταμένως ἐποίησαν.
ἀσπὶς δ' ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον· ἡ δέ νυ λόγχη

εὐμήκεις βελόναι, παγχάλκεον ἔργον Ἄρηος·
ἡ δὲ κόρυς τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοις ἐρεβίνθου.
οὕτω μὲν μύες ἦσαν ἐν ὅπλοις. ὡς δ' ἐνόησαν
βάτραχοι, ἐξανέδυσαν ἀφ' ὕδατος· ἐς δ' ἕνα χῶρον
ἐλθόντες βουλὴν σύναγον πολέμοιο κακοῖο.
σκεπτομένων δ' αὐτῶν, πόθεν ἡ στάσις ἢ τίς ὅμιλος,
κῆρυξ ἐγγύθεν ἦλθε φέρων ῥάβδον μετὰ χερσὶν
Τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος Ἐμβασίχυτρος,
ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάτιν, εἶπέ τε τοῖα·
ὦ βάτραχοι, μύες ὔμμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν
εἰπεῖν ὁπλίζεσθαι ἐπὶ πτόλεμόν τε μάχην τε.
εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ Ψιχάρπαγα, ὅνπερ ἔπεφνεν
ὑμέτερος βασιλεὺς Φυσίγναθος· ἀλλὰ μάχεσθε,
οἵτινες ἐν βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάασθε.
ὣς εἰπὼν ἀπέφηνε· λόγος δ' εἰς οὔατα μυῶν
εἰσελθὼν ἐτάραξε φρένας βατράχων ἀγερώχων.
μεμφομένων δ' αὐτῶν Φυσίγναθος εἶπεν ἀναστάς·
ὦ φίλοι, οὐκ ἔκτεινον ἐγὼ μῦν οὐδὲ κατεῖδον
ὀλλύμενον· πάντως δ' ἐπνίγη παίζων παρὰ λίμνην,
νήξεις τὰς βατράχων μιμούμενος. οἳ δὲ κάκιστοι
νῦν ἐμὲ μέμφονται τὸν ἀναίτιον. ἀλλ' ἄγε βουλὴν
ζητήσωμεν, ὅπως δολίους μύας ἐξολέσωμεν.
τοὶ γὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα·
σώματα κοσμήσαντες ἐν ὅπλοις στῶμεν ἅπαντες
ἄκροις πὰρ τείχεσσιν, ὅπου κατάκρημνος ὁ χῶρος.
ἡνίκα δ' ὁρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσιν,
δραξάμενοι κορύθων[, ὅστις σχεδὸν ἀντίος ἔλθοι,]
εἰς λίμνην [αὐτοὺς σὺν ἐκείναις] εὐθὺ βάλωμεν.
οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐκείνους τοὺς ἀκολύμβους
στήσομεν εὐθύμως τὸ μυοκτόνον ὧδε τρόπαιον.
ὣς εἰπὼν ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνήμας ἑὰς ἀμφεκάλυψαν,
θώρηκας δ' εἶχον καλῶν χλοεροὺς ἀπὸ σεύτλων,
φύλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἤσκησαν,

ἔγχος δ' ὀξύσχοινος ἑκάστῳ μακρὸς ἀρήρει,
καὶ τὰ κέρα κοχλιῶν λεπτῶν ἐκάλυπτε κάρηνα.
φραξάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθαις ὑψηλῇσιν
σείοντες λόγχας· θυμοῦ δ' ἔμπληντο ἕκαστος.
Ζεὺς δὲ θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα
καὶ πολέμου πληθὺν δείξας κρατερούς τε μαχητάς,
πολλοὺς καὶ μεγάλους ἠδ' ἔγχεα μακρὰ φέροντας
οἷος κενταύρων στρατὸς ἔρχεται ἠδὲ γιγάντων,
ἡδὺ γελῶν ἐρέεινε, τίνες βατράχοισιν ἀρωγοὶ
ἢ μυσὶν ἀθανάτων· καὶ Ἀθηναίην προσέειπεν·
ὦ θύγατερ, μυσὶν ἦ ῥα βοηθήσουσα πορεύσῃ;
καὶ γάρ σου κατὰ νηὸν ἀεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες
κνίσσῃ τερπόμενοι καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσιν.
ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης, τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·
ὦ πάτερ, οὐκ ἄν πώποτ' ἐγὼ μυσὶ τειρομένοισιν
ἐλθοίην ἐπαρωγός, ἐπεὶ κακὰ πολλά μ' ἔοργαν
στέμματα βλάπτοντες καὶ λύχνους εἵνεκ' ἐλαίου·
τοῦτο δέ μου λίην ἔδακε φρένας, οἷά μ' ἔοργαν·
πέπλον μου κατέτρωξαν, ὃν ἐξύφανα καμοῦσα
ἐκ ῥοδάνης λεπτῆς καὶ στήμονα λεπτὸν ἔνησα,
καὶ τρώγλας ἐτέλεσσαν· ὁ δ' ἠπητής μοι ἐπέστη
καὶ πολύ με πράσσει. τούτου χάριν ἐξώργισμαι·
χρησαμένη γὰρ ὕφανα καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
ἀλλ' οὐδ' ὣς βατράχοισιν ἀρηγέμεν οὐκ ἐθελήσω.
εἰσὶ γὰρ οὐδ' αὐτοὶ φρένας ἔμπεδοι, ἀλλά με πρώην
ἐκ πολέμου ἀνιοῦσαν, ἐπεὶ λίην ἐκοπώθην,
ὕπνου δευομένην οὐκ εἴασαν θορυβοῦντες
οὐδ' ὀλίγον καταμῦσαι· ἐγὼ δ' ἄυπνος κατεκείμην
τὴν κεφαλὴν ἀλγοῦσα, ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ.
ἀλλ' ἄγε παυσώμεσθα θεοὶ τούτοισιν ἀρήγειν,
μή νύ τις ἡμείων τρωθῇ βέλει ὀξυόεντι·
εἰσὶ γὰρ ἀγχέμαχοι, καὶ εἰ θεὸς ἀντίον ἔλθοι.
πάντες δ' οὐρανόθεν τερπώμεθα δῆριν ὁρῶντες.
ὣς ἄρ' ἔφη· τῇ δ' αὖτ' ἐπεπείθοντο θεοὶ ἄλλοι

πάντες· ὁμῶς δ᾿ εἰσῆλθον ἀολλέες εἰς ἕνα χῶρον.
καὶ τότε κώνωπες μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες
δεινὸν ἐσάλπιγξαν πολέμου κτύπον· οὐρανόθεν δὲ
Ζεὺς Κρονίδης βρόντησε, τέρας πολέμοιο κακοῖο.
  πρῶτος δ᾿ Ὑψιβόας Λειχήνορα οὔτασε δουρὶ
ἑσταότ᾿ ἐν προμάχοις κατὰ γαστέρα εἰς μέσον ἧπαρ·
κὰδ δ᾿ ἔπεσεν πρηνής, ἁπαλὰς δ᾿ ἐκόνισσεν ἐθείρας.
[δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε᾿ ἐπ᾿ αὐτῷ.]
Τρωγλοδύτης δὲ μετ᾿ αὐτὸν ἀκόντισε Πηλείωνα,
πῆξεν δ᾿ ἐν στέρνῳ στιβαρὸν δόρυ· τὸν δὲ πεσόντα
εἷλε μέλας θάνατος, ψυχὴ στόματος δ᾿ ἐξέπτη.
[Σευτλαῖον δ᾿ ἄρ᾿ ἔπεφνε βαλὼν κέαρ Ἐμβασίχυτρος.
Ὠκιμίδην δ᾿ ἄχος εἷλε. καὶ ἤλασεν ὀξέι σχοίνῳ.
Ἀρτοφάγος δὲ Πολύφωνον κατὰ γαστέρα τύψεν,
ἤριπε δὲ πρηνής, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη.]
Λιμνόχαρις δ᾿ ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον Πολύφωνον,
Τρωγλοδύτην ἁπαλοῖο δι᾿ αὐχένος εὐθὺς ἔτρωσεν.
οὐδ᾿ ἐξέσπασεν ἔγχος ἐναντίον. ὡς δ᾿ ἐνόησεν
Κωστοφάγον φεύγοντα, βαθείαις ἔμπεσεν ὄχθαις.
ἀλλ᾿ οὐδ᾿ ὣς ἀπέληγε μάχης. † ἀλλ᾿ ἤλασεν αὐτόν.
κὰδ δ᾿ ἔπεσ᾿ οὐδ᾿ ἀνέπνευσεν, ἐβάπτετο δ᾿ αἵματι λίμνη
πορφυρέῳ, αὐτὸς δὲ παρ᾿ ἠιόν᾿ ἐξετανύσθη.
χορδῆσιν λιπαρῆσί τ᾿ ἐπορνύμενος λαγόνεσσιν.
Τυροφάγον .... ἐπ᾿ ὄχθαις ἐξενάριξεν.
Πτερνογλύφον δ᾿ ἐπιδὼν Καλαμίνθιος ἐς φόβον ἦλθεν,
ἥλατο δ᾿ ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
Φιλτραῖον δ᾿ ἄρ᾿ ἔπεφνεν ἀμύμων Ἐμβασίχυτρος
χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος, ἐγκέφαλος δὲ
ἐκ ῥινῶν ἔσταξε, παλάσσετο δ᾿ αἵματι γαῖα.
Λειχοπίνακα δ᾿ ἔπεφνεν ἀμύμων Βορβοροκοίτης
ἔγχει ἐπαΐξας, τὸν δὲ σκότος ὄσσ᾿ ἐκάλυψεν.
Πρασσαῖος δ᾿ ἐπιδὼν ποδὸς εἵλκυσε νεκρὸν ἐόντα.
ἐν λίμνῃ δ᾿ ἀπέπνιξε κρατήσας χειρὶ τένοντα.
Ψιχάρπαξ δ᾿ ἤμυν᾿ ἑτάρων πέρι τεθνειώτων

καὶ βάλε Πρασσαῖον μήπω γαίας ἐπιβάντα.
πῖπτε δέ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ' ἀιδόσδε βεβήκει.
Κραμβοβάτης δ' ἐσιδὼν πηλοῦ δράκα ῥῖψεν ἐπ' αὐτὸν
καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
ὠργίσθη δ' ἄρα κεῖνος, ἑλὼν δέ τε χειρὶ παχείῃ
κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον ὄμβριμον ἄχθος ἀρούρης,
τῷ βάλε Κραμβοβάτην ὑπὸ γούνατα· πᾶσα δ' ἐάγη
κνήμη δεξιτέρη, πέσε δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσιν.
Κραυγασίδης δ' ἤμυνε καὶ αὖθις βαῖνεν ἐπ' αὐτόν,
τύψε δέ μιν μέσσην κατὰ γαστέρα· πᾶς δέ οἱ εἴσω
ὀξύσχοινος ἔδυνε, χαμαὶ δ' ἔκχυντο τὰ πάντα
ἔγκατ' ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ·
Τρωγλοδύτης δ' ὡς εἶδεν ἐπ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο,
σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τείρετο δ' αἰνῶς,
ἥλατο δ' ἐς τάφρον, ὅπως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
Τρωξάρτης δ' ἔβαλεν Φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον.
ἔσχατα δ' ἐκ λίμνης ἀνεδύσατο, τείρετο δ' αἰνῶς.
Πρασσαῖος δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνοον προπεσόντα,
ἦλθε διὰ προμάχων καὶ ἀκόντισεν ὀξέι σχοίνῳ
οὐδ' ἔρρηξε σάκος, σχέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.
τοῦ δ' ἔβαλεν τρυφάλειαν. ἀμύμονα καὶ Τετράχυτρον
δῖος Ὀριγανίων μιμούμενος αὐτὸν Ἄρηα.
[ὃς μόνος ἐν βατράχοισιν ἀρίστευσεν καθ' ὅμιλον.]
ὥρμησεν δ' ἄρ' ἐπ' αὐτόν. ὁ δ' ὡς ἴδεν, οὐχ ὑπέμεινεν
ἥρωας κρατερούς, † ἀλλ' ἔδυνε βένθεσι λίμνης.
ἦν δέ τις ἐν μυσίν, Μεριδάρπαξ, ἔξοχος ἄλλων,
† Κρείωνος φίλος υἱὸς ἀμύμονος Ἀρτεπιβούλου.
οἴκαδ' ἰὼν πολέμοιο μετασχεῖν παῖδ' ἐκέλευσεν.
αὐτὸς δ' ἑστήκει γαυρούμενος ὣς κατὰ λίμνην.
οὗτος ἀναρπάξαι βατράχων γενεὴν ἐπαπείλει,
[καὶ ῥήξας καρύου μέσσην ῥάχιν εἰς δύο μοίρας
† φράγδην ἀμφοτέροισιν ἐν ὤμοις χεῖρας ἔθηκεν.
οἳ δὲ τάχος δείσαντες ἔβαν πάντες κατὰ λίμνην.]
καί νύ κεν ἐξετέλεσσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν,

[εἰ μὴ ἄρ᾽ ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
καὶ τότ᾽ ἀπολλυμένους βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων,
κινήσας δὲ κάρη τοίην ἐφθέγξατο φωνήν·
ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
οὐ μικρὸν πλήσσει Μεριδάρπαξ, ὃς κατὰ λίμνην
ἅρπαξ ἐν βατράχοισιν ἀμείβεται. ἀλλὰ τάχιστα
Παλλάδα πέμψωμεν πολεμόκλονον ἢ καὶ Ἄρηα,
οἵ μιν ἐπισχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
ὣς ἄρ᾽ ἔφη Κρονίδης, Ἥρη δ᾽ ἀπαμείβετο μῦθον·
οὐ γὰρ Ἀθηναίης, Κρονίδη, σθένος οὔτε Ἄρηος
ἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
ἀλλ᾽ ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες· ἢ τὸ σὸν ὅπλον
κινείσθω, οὕτω γὰρ ἁλώσεται ὅστις ἄριστος —
ᾧ ποτε καὶ Καπανῆα κατέκτανες ὄβριμον ἄνδρα
καὶ μέγαν Ἐγκέλαδον καὶ ἄγρια φῦλα Γιγάντων.
ὣς ἄρ᾽ ἔφη· Κρονίδης δ᾽ ἔβαλε ψολόεντα κεραυνόν.
πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγαν δ᾽ ἐλέλιξεν Ὄλυμπον·
αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνόν, δειμαλέον Διὸς ὅπλον,
ἧκ᾽ ἐπιδινήσας· ὃ δ᾽ ἄρ᾽ ἔπτατο χειρὸς ἄνακτος.
πάντας μέν τ᾽ ἐφόβησε βαλὼν ἐπὶ τούσδε . . .
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὣς ἀπέληγε μυῶν στρατός, ἀλλ᾽ ἔτι μᾶλλον
ἔλπετο πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων,]
εἰ μὴ ἀπ᾽ Οὐλύμπου βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων,
ὅς ῥα τότ᾽ ἐν βατράχοισιν ἀρωγοὺς εὐθὺς ἔπεμψεν.
ἦλθον δ᾽ ἐξαπίνης νωτάκμονες ἀγκυλοχῆλαι
λοξοβάται στρεβλοὶ ψαλιδόστομοι ὀστρακόδερμοι
ὀστοφυεῖς πλατύνωτοι ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις
βλαισοὶ χειροτένοντες ἀπὸ στέρνων ἐσορῶντες
ὀκτάποδες δικέραιοι ἀχείρεες, οἳ δὲ καλεῦνται
καρκίνοι, οἵ ῥα μυῶν οὐρὰς στομάτεσσιν ἔκοπτον
ἠδὲ πόδας καὶ χεῖρας· ἀνεγνάμπτοντο δὲ λόγχαι.
τοὺς δὲ ὑπέδδεισαν πάντες μύες οὐδ᾽ ἔτ᾽ ἔμειναν,
ἐς δὲ φυγὴν ἐτράποντο· ἐδύσετο δ᾽ ἥλιος ἤδη,
καὶ πολέμου τελετὴ μονοήμερος ἐξετελέσθη.

Ὁμήρου βατραχομυομαχία, ἐν δέ τισι Πίγρητος τοῦ Καρός ed. Veneta: quam inscriptionem ad veteres grammaticos referendam iudicat Baumeisterus. secundum Wachsmuthium (l. c.) eadem extat in libro Beati Rhenani et paullo mutata in libro Palatino Vaticano Gr. n. 263 et in codice Vaticano Gr. n. 41. ubique autem *Τίγρητος* pro *Πίγρητος* legitur: quod mendum quam vetustum sit, docet Tzetz. exeg. in Iliad. p. 37. ed. Herm.

v. 7. prohoemium finiri ostendit Hauptius Hermae t. VII p. 176.

v. 8. *ὡς λόγος* Vv. sed *ἔπος* ed. Ven. *τοιήνδ'* Hauptius (l. c.), antea *τοίην δ'*.

v. 12. *λιμνοχαρὴς* Barnesius. *λιμνόχαρις. ἔπος δ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν* v.

v. 14. 'verum dic' inquit 'ne te mentientem sentiam' sed inepte, cum minae quae expectantur non sequantur. contra sequitur ratio quaestionum, quae hunc versum intermitti non patitur.

v. 18. *ἐν βατράχοις* V.

v. 20. *ὄχθαις* B. (*ὄχθας* in marg.) V.

v. 21. *καί σε βλέπω* v. *ἔξοχον ἄλκιμον* v. rana neque haec videre potest neque, si videret, dubitare, num amicitia sua mus dignus sit.

v. 24. *ἠμείβετο* V.

v. 25. *ζητεῖς φίλε, δῆλον ἅπασιν* V.

v. 26. *θεοῖς καὶ Ὀλυμπίος* BCc. *οὐρανίοις* v.

v. 29. *Λειχιμύλη* v.

v. 30 sq. *καλύβη* opponitur Eridani ripis, quod dignum interpolatore est: de cibis autem postea sermo est. ceterum interpolator hausit e v. 176.

v. 34. *οὔτι* B.

v. 35. de *δισκ.* lectione cf. praef. *ἀπ' εὐκ.*] *ἐπ' εὐκ.* B.

v. 36. *οὐ πλακόεις* Cc. *πολλὴν σισαμῖδα* Cc. (*πολὺν*)V.

v. 37. *ἥπατα*] *εἵματα* Bc.

v. 38. *οὐδὲ τυρὸς* V.

v. 40. *θοίνην* V.

v. 41. *κοσμοῦντές τε* Cc. appendicem habes sermonis iam conclusi.

v. 42—52 Baumeisterus in A deesse dicit, tamen illius libri lectionum v. 44 affert. desunt autem in b Baumeisteri, Parisino 2723, Veneto app. 14. ceterum neque haec dicendi causa est neque rana ad haec respondet, imo ita respondet, ut virtute belli gloriatum murem non esse pateat.

v. 42. *πτολέμοιο* v cum Ambrosiano. *ἐκ πολέμοιο*CcV. *ἀπέφευγον* Barnesius. *ἀπέφυγον.*

v. 43. *ἰθὺς* Wolfius. *εὐθύς.*

v. 44. *οὐ δέδι' ἄνθρωπον* A V. *ἄνθρωπον οὐ δέδια.*

v. 45. *καταδάκνω δ. ἄ.* H. Stephanus. *ἄ. δ. δάκνω* BCcV. *καταδδάκνω* reliqui.

v. 46. *ἵκετο* meum est. *ἵκανεν.*

v. 47. *ἀπέφευγεν* Barnesius. *ἀπέφυγεν. ἐμοῖο* BCcv.

v. 48. *πάντων μάλα* Baumeisterus. *μάλα πάντων* BCc. *μάλα πάντα τὰ.*

v. 50. *πέλει* Cc.

v. 52. *τρωγλοδύοντα* Barnesius. *τρωγλοδύνοντα.*

v. 53. *κολοκύνθας* B cum Parisinis, Lips. Vrat. sibi ipse mus contradicit: nam etiam his homines vescuntur. ceterum ne ad haec quidem rana respondet.

v. 54. *οὐδὲ* ACcVv. *χλοεροῖς* Wolfius. *χλωροῖς*

v. 56. *μειδιάσας* B (*ταῦτα δὲ μειδήσας* marg.) Cc. *μειδήσας*. *ὁ Φυσ.* BCc.

v. 57. *καὶ ἡμῖν ἐστι* BCc.

v. 58. *πολλὰ καὶ* V.

v. 60. hic posuit Barnesius secundum codicem veterem Paulinum, de quo nihil aliunde novimus: post v. 61 reliqui. uncos Wolfius appossuit. *στοιχείοισι δυσὶν* ABcv. *στοιχείοις διττοῖς* CV.

v. 61. *γαῖαν* A V. *ἐν ὕδασι* V.

v. 64. *τὸν* membran. Thomae Coke Armigeri, Oxoniensis inter Baroccianos L, Vratislaviensis, Chalcondylas, Lycius. *τὸν* om. ACv. *εἰς* Bc Venetus 613 (*ἐς*). *πρὸς* b Baum. hic versus neque apte coniunctus est cum antecedenti neque aptum sensum habet post illud *μήποτ' ὄληαι*.

v. 67. *τὸ πρῶτον* BCc. *πρῶτον μὲν* V.

v. 69. *ἐπεκλύζετο* V.

v. 71. *γαστέρα* Ccv. *γαστέρος*.

v. 73. *ὑποστονάχιζε* Ccv.

v. 74—81 in libris non interpolatis post v. 90 leguntur, sed secutus sum interpolatorum ordinem, quia bis murem nulla re intercedente loquentem facere eum non credo voluisse, qui hos versus inseruit. sed antequam rana ad imum desiluit, quid sibi vult Europae exemplum nisi mythorum scientiam ostentare. poeta autem si murem se consolari vellet, quae Baumeisteri sententia est, non debebat dicere *καὶ τοῖον φάτο μῦθον*, sed *ἀλλὰ* . . .

v. 74. *προπέτασσεν* Ilgenius. *πρῶτ' ἔπλασ'* BCcv. *πρῶθ' ἥπλωσεν* A cum membranaceo Thomae Coke Arm. eiusque apographis. *πετάσας· ἁπλώσας* Hesychius.

v. 76. *πορφυρέοισιν ἐκλ.* AvV. *ἐβώστρει* (B). *ἐβόα* ACcv. Chalc. *πολλὰ δακρύων* V.

v. 77. *τ'* Ilgenius. *δ' ἀγόρευεν* V. v. om. libri Wachsm.

v. 81. *ὑψώσας* V.

v. 82. *ἐξαπίνης* libri Wachsmuthii, Chalcondylas, Lycius. *ἐξαίφνης*.

v. 83. *ὑδρονόμοις*] *πᾶσιν ὁμῶς* ABCv. *ὁ μὲν* c. *ἀμφοτέροις* V.

v. 85. *κατὰ λίμνην* V.

v. 88. *χεῖρας δ' ἔσφιγγεν καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζε* V.

v. 89. *πολλάκις δ'* Cc.

v. 91. *εἷλκον* V (*ἔσχον* cod. Venetus 613).

v. 92. *ὕστατα* Lycius in altera editione. *ὕδασι*. *τοιούσδ'* C. *τοῖος — μύθοις* c.

v. 93. *δολίως* ABCcv. *γε θεούς* V.

v. 94. *μ'* addidi. *ὥστ'* Av.

v. 96. *ἀλλά με* Cc. *ἀλλ' ἀπατήσας* V.

v. 98. *ποινήν τ' ἀτέκτησίν τ' ὀρθὴν ὅς κ' ἀποδώσει Τοῖς τίσουσί σε μυῶν στρατός· οὐδ' ὑπαλύξεις* Ccv idemque AB nisi quod *τοῖς δὴ* habent. *ποινήν· ἀντέκτισιν* Hesychius. unum pro duobus versum exhibent libri Wachsmuthii (*ποινὴν σὺ τίσεις μυῶν στρατῷ οὐδ' ὑπαλύξεις*).

v. 99. *ταῦτ' εἰπὼν* CV. *ἐν ὕδασι* ABVv. *ἐφ' ὕδατι* Cc cum Monacensi et Veneto 613.

v. 101 seq. uter versus delendus sit, dubitavi. sed v. 102 exornandi causa additum esse malui credere quam ante hunc versum interpolatorem v. 101 inseruisse. v. 101 om. Florentinus Fontanii, Par. 2723 (in marg. al. m.).

v. 104. *ἐκέλευον* V.

v. 105. *ἀγορὴν* V.

v. 106 sqq. quae hic de Psicharpace narrantur, progressum narrationis non adiuvant, sed impediunt.

v. 107. *νεκρὸς* Av. *ὄχθαις* Cc Oxoniensis Bar. L.

v. 108. *ὑπενήχετο* ACc (*ὑπενέχετο*) v (*ὑπανείσχετο* Vindobonensis 241).

v. 111. *πέπονθα* BV cum b Baum. et Vind. 241. *πεπόνθειν* Ccv cum membr. Thom. Coke Armigeri eiusque apographis.

v. 112. *ἦ* Boissonadius. *ἡ. ἀλλ' ἡ* A ed. Ven. Flor. Font. membr. Th. Coke A. cum apogr. *πεῖρα πάντεσσι* A Vv, sed *μοῖρα* V.

v. 113. *εἰμὶ δ' ἐγὼ δύστηνος* V.

v. 114. *γε* om. Acv.

v. 115. *ἔχθιστος* Acv. *ἔντοσθεν* Lipsiensis. *ἔκτοσθεν.*

v. 116. *ἄμμορον*] *ἐς μόρον ἔκταν* ABCc (*ἔκτανον*) v. *ἦξαν* V (*εἶλξαν* membr. Th. Coke A. cum metaphr. Fl.).

v. 117. *δόλον* BV schol. Eur. Or. 786. *μόρον* ACcv Triclinius ad Soph. Ant. 100.

v. 119. *ὃ* Ernestius. *ὁ.*

v. 120. *τοῦτον δ'* c. *ἀπέκτ. βάτραχος κακὸς* V. *ᾄξας* CFr. Hermannus. *ἄξας.*

v. 121. *ὁπλισόμεσθα* ABv (*ὁπλισώμ.*) cum Flor. Font. *ὁπλίζεσθε* V. *ἄγε καθοπλισώμεθα* Cc.

v. 122. om. Av.

v. 123. in cV haec sequuntur *καὶ τοὺς μέν ῥ' ἐκόρυσσεν ἄρης πολεμοῖο μεμηλώς.*

v. 124. *πρῶτον* Vindob. 241. Lipsiensis. Venetus 613. *πρῶτα. περὶ κνήμῃσιν ἔθηκαν* ABvV, sed cum Cc consentit membranaceus Th. Coke Armig. eiusque apographa.

v. 125. *χλοεροὺς* Wolfius. *χλωρούς. δ'* om ABv. *κνάμ. χλ. εὖτ'* (*δ'*) *ἀσκήσαντες* V.

v. 127 sq. hic ponunt libri Wachsmuthii, post v. 131 reliqui.

v. 131. *κροτάφοισι καρύου* V (*καρύων* Ambrosianus).

v. 132. *οὕτως* C cum Veneto 613. *ἐν ὅπλοις* Wolfius. *ἔνοπλοι.*

v. 133. *ἐς θ'* Cc. *εἰς δ'* V.

v. 134. *σύναγον* ABv. *ξύναγον.*

v. 135. ὅμιλος Lycius e cod. Camerarii. ὁ μῦθος ABCcv. ὁ θρύλλος V.

v. 136. σκῆπτρον V.

v. 138. εἶπε δὲ Cc. τοῖα] μῦθον V.

v. 140. εἰπεῖν θ' Cc. πόλεμον B cum Lipsiensi et Ambrosiano.

v. 143. ἐν om. 'c cum Lips. et Ambr. γεγάασθε Baumeisterus. γεγόνατε BCc. γεγάατε B marg. V.

v. 144. μυῶν] πάντων V.

v. 146. αὐτὸν Cc.

v. 147. ἔκτανον Cc.

v. 148. ὀλύμενον Cc. δ' om. AVv. (de Lips. et Vind. 141 non constat). περὶ Av.

v. 152. νῦν γὰρ V.

v. 153. ἔνοπλοι V.

v. 154. χείλεσσι V.

v. 156. ὅστις σχεδὸν ἀντίος ἔλθοι C V. ὅπως σχεδὸν ἦλθον ἐφ' ἡμᾶς Bcv. unum versum ex 156 sq. restituit Baumeisterus.

v. 157. σὺν ἔντεσιν V (σὺν ἐκείναις membr. Th. C. cum apogr.).

v. 160. ὣς ἄρα φωνήσας ὅπλοις ἐνέδυσεν ἅπαντας V.

v. 162. καλῶν χλοεροὺς] καλῶν χλοερῶν (χλοερῶν πλατέων BV).

v. 165. τὰ addidit Baumeisterus. κόρυθες libri Wachsmuthii, Chalcondylas, Lycius. ἀμφεκάλυπτον idem.

v. 166. ὄχθης C.

v. 167. ἔμπληντο Wolfius et Parisinus 2707. ἐπίπληντο B. ἐπίπλαντο C cum b Baum. ἐπίμπλαντο c cum Vratislaviensi. ἐπέπλητο Ven. 613. ἔπλητο V. ἕκαστοι B.

v. 169. τε om. Cc.

post v. 170 Cc B (post v. 171) V addunt ὣς βατράχων στρατὸς ἔβρεμεν εὖτε γιγάντων, καὶ μῦς κενταύρων μεγαλαύχων ἦσαν ὁμοῖοι, quae pro v. 171 inventa censeo.

v. 173. *μυσὶν ἀθανάτων* CcV. *μυσὶ τειρομένοισι* Bv. *προσέειπεν Ἀθήνη* Bv.

v. 174. *ἆρα* BCcv. *βοηθήσουσα*] *ἐπαλεξήσουσα* V (*ἐπαῤῥήξουσα* membranaceus Th. Coke Arm. cum apographis). *πορεύῃ* C cum eodem membr. et apogr.

v. 175. *κατὰ τὸν νηὸν σκιρτῶσιν* Ccv.

v. 176. *παντοδαποῖσιν*] *θυσιάων* V. *ἐκ θ.* Chalcondylas, Lycius.

v. 177. *καὶ δὴ* Ccv.

v. 178. *ἄν ποτ'* C cum Vrat. et Par. 2707.

v. 179. *ἐλθοίην* Frankius. *ἐλθοίμην. πολλὰ κακὰ* C.

v. 180. *λύχνα* Ccv.

v. 181. *οἷον ἔοργαν* B. *ἔρεξαν* V.

v. 185. *καὶ πράσσει με τόκους* V (sine membr. Th. C. qui statim cum BCcv facit).

post v. 186 BCcv addunt *καὶ πράσσει με τόκον, τόγε ῥίγιον ἀθανάτοισιν*: quae pro v. 185 inventa videntur. sed magis succensendi muribus causa haec esse nequit, quod pallium aere alieno confectum est: foenera enim eadem peterentur, si mures pallium non lacerassent. nullo modo igitur foenera dandi molestia cum murium odio cohaeret neque quidquam ad rem facit. quis autem foenus petit? sartor. sed is petere pro sarciendo pallio tantum potest, non pro contexendo: quod si dictum esset, etiam sartoris pecuniam flagitantis molestia recte commemoraretur.

v. 189. *λίαν* Cc.

v. 193. *νῦν πανσώμεθα* Ccv. *τούτοις* cVind. 241. Lips.

v. 194. *ὑμείων* V. additur in V *μή τις καὶ λόγχῃ τυπῇ δέμας ἠὲ μαχαίρῃ* quae Chalc. omisit.

v. 198. *δ'* post *πάντες* Cc. de versu in V addito cf. praef.

v. 200. *ἐσάλπιξαν* Bv cum membr. Th. Coke Arm. eiusque apogr. *ἐσάλπιζον* V.

v. 202. supra *Ὑψιβόας* pr. m. *βόαν* Cc.

v. 203. ἐς Ccv.

v. 205. haec nimia sunt. om. v (sine ed. Ven.) cum Par. 2723 et Oxon. Bar. L.

v. 208. δ' ἐκ σώματος ἔπτη V.

v. 209. Σευτλαῖος-Ἐμβασίχυτρον V.

v. 210. haec neque possunt hic intellegi neque omnino in uno eodemque versu a poeta dicta esse. versum om. libri Wachsmuthii, post v. 214 ponunt omnes praeter BCc et Vindob. 241.

v. 212. ἔπτη V.

v. 213. *Λιμνόχαρις δ' ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον Πολύφωνον* apte non dicitur, nisi eum qui Polyphonum interfecit aggredi Limnocharis in animo habet. itaque aut Artophagus v. 214 pro Troglodyta restituendus est aut eiectis vv. 209—212 in v. 206 scribendum *ἀκόντισσεν Πολύφωνον.* vv. 209. 211. 212 interpolatoris manum pluribus produnt, de v. 210 autem iam diximus. v. 211—213 om. b Baum. et Lipsiensis, v. 212 etiam Ambrosianus.

v. 214. *τρῶσεν εὐθὺς* C *τρ. ἐπιφθὰς* ed. V. *ἤριπε δ' εὐθύς* v.

v. 215. quis quem hasta vulneraverit, dictum hic non est.

v. 216. fugisse eum quis poeta dixerit, qui cum hoste comminus pugnans *οὐκ ἐξέσπασιν ἔγχος ἐναντίον*? ceterum hi versus in V ita contorti sunt

Τρωγλοδύτην ἀπαλοῖο δι' αὐχένος τρῶσεν ἐπιφθὰς
πέτρῳ μυλοειδεῖ, τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Ὠκιμίδην δ' ἄχος εἷλε καὶ ἤλασεν ὀξέι σχοίνῳ,
ἀλλ' ὃ μὲν ἔσπασεν ἔγχος. ἐφωρμήθησαν δὲ ἐπ' αὐτῷ
οὐδ' ἐξέσπασεν ἔγχος ἐναντίον, ἤριπε δ' εὐθύς.
Λειχήνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ
καὶ βάλεν οὐδ' ἀφάμαρτε καθ' ἧπαρ. ὡς δ' ἐνόησεν
Κουστοφάγος, ὄχθαισι βαθείας ἔμπεσε λίμνης.

Chalcondylas correxit *πέτρῳ μυλοειδέι τρῶσεν ἐπιφθὰς αὐχένα πὰρ μέσσον* et v. extremo *Κραμβοφάγος.*

v. 217. ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μάχης — num is qui fugiens βαθείαις ἔμπεσεν ὄχθαις? finem versus nescio unde huc illatum propter monosyllabam longam post caesurum semiseptenariam integrum non puto. ἀπέληγεν ἐν ὕδασιν, ἤλασε δ' αὐτόν V.

v. 218. κὰδ δ' ἔπεσ' οὐδ' ἀνέπνευσεν scripsi pro ea lectione, quam ex Ccv et membr. Th. Coke Arm. eiusque apographis Baumeisterus indicavit κάππεσε δ' οὐδ' ἀνένευσε. sunt autem haec de hoste in ipsa aqua petito dicta, fortasse de Prassaeo post v. 232.

v. 220. haec non ad antecedentem versum referri possunt, sed de aggrediente dicta sunt. om. libri Wachsmuthii.

v. 221. Τυρογλύφον V. nomen excidit, Limnesium in V illatum invenimus. Τυροφάγον δ' αὐτῇσιν BCc.

v. 222. δὲ ἰδὼν V.

v. 224. Φιλτραῖον Ilgenius. Φυτραῖον Bcv. Φιτραῖον C cum Lips. Vratisl. Monac. Florentino Font. in V additur Ὑδρόχαρις δέ τ' ἔπεφνεν Πτερνοφάγον βασιλῆα.

v. 226. ἔσταξε BCcv cum membr. Th. C. ἔσταζε.

v. 227. Λειχοπίναξ δ' ἔκτεινεν ἀμύμονα Βορβοροκοίτην V.

v. 228. ἔγχε' Ccv.

v. 229. Πρασσοφάγος V. ἐσιδὼν vV.

v. 230. hic locum non habet, neque enim mortuus necari potest. Florentinus Font. membr. Th. Coke A. correxerunt ἀπέθηκε, Chalcondylas εἵλκυσε Κνισσοδιώκτην.

v. 231. ἤμυνεν ἑταίρων om. πέρι Cc. τεθνηώτων BV.

v. 232. Πηλόσιον κατὰ νηδύος εἰς μέσον ἧπαρ V.

v. 233. πρόσθε Florent. Font., Par. 2707, Chalcondylas, Lycius. προπάροιθε. δὲ post ψυχή om. Cc. ἦτορ δ' ἔκτοσθε βεβήκει V.

v. 234. Πηλοβάτης V. ἐπ' αὐτῷ Flor. Font., memb. Th. Coke A. Parisini. Vrat.

v. 235. *τὸ* om. c cum Vrat.

v. 236. *θυμώθη* Venet. 613. Chalcondylas. Lycius. *ἄρα* om. BCcv. (*δέ τε* B. *δέ γε*.)

v. 238. *Πηλοβάτην* V. *ἐκλάσθη* V.

v. 241. *μιν* Wolfius. *οἱ*. *πᾶς δέ οἱ* V. *οἱ* om. B cum Lips. Vind. 241. Vrat. *πᾶς τε δὲ εἴσω* Cc.

v. 242. *ἔκχυντο* V. *ἐκέχυντο* BCv. *ἔχοντο* c. *ἐχέοντο* Ven. 613. *τὰ πάντα* Lycius. *ἅπαντα*.

v. 244. *Σιτοφάγος* V. (*Πρασσοφάγος* Ambros.)

v. 246. *τάφρους* Ccv.

v. 248. om. Laur. pl. 32, 3. in V legitur pro hoc versu

ὦκα δὲ τειρόμενος ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
Τρωξάρτης δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνοον προπεσόντα
καί οἱ ἐπέδραμεν αὖθις ἀποκτάμεναι μενεαίνων.

v. 249. semivivus non Physignathus cecidit, sed ille quem Craugasides vulneravit v. 240.

adiecimus pugnae descriptae partes quoad fieri potuit restitutas.

Τρωγλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισσεν Πολύφωνον,
πῆξεν δ' ἐν στέρνῳ στιβαρὸν δόρυ· τὸν δὲ πεσόντα
εἷλε μέλας θάνατος, ψυχὴ στόματος δ' ἐξέπτη.
Λιμνόχαρις δ' ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον Πολύφωνον,
Τρωγλοδύτην ἁπαλοῖο δι' αὐχένος εὐθὺς ἔτρωσεν.
πῖπτε δέ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ' αἰδόςδε βεβήκει. —
Τυροφάγον .... ἐπ' ὄχθαις ἐξενάριξεν.
Πτερνογλύφον δ' ἐπιδὼν Καλαμίνθιος ἐς φόβον ἦλθεν,
ἥλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
Φιλτραῖον δ' ἄρ' ἔπεφνεν ἀμύμων Ἐμβασίχυτρος
χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος, ἐγκέφαλος δὲ
ἐκ ῥινῶν ἔσταξε, παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα.
Λειχοπίνακα δ' ἔπεφνεν ἀμύμων Βορβοροκοίτης
ἔγχει ἐπαΐξας, τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Πρασσαῖος δ' ἐπιδὼν ποδὸς εἵλκυσε νεκρὸν ἐόντα·

Ψιχάρπαξ δ' ἤμυν' ἑτάρων πέρι τεθνειώτων
καὶ βάλε Πρασσαῖον μήπω γαίας ἐπιβάντα,
χορδῇσι λιπαρῇσί τ' ἐπορνύμενος λαγόνεσσιν.
κὰδ δ' ἔπεσ' οὐδ' ἀνέπνευσεν, ἐβάπτετο δ' αἵματι λίμνη
πορφυρέῳ· αὐτὸς δὲ παρ' ἠιόν' ἐξετανύσθη. —
Κραμβοβάτης δ' ἐσιδὼν πηλοῦ δράκα ῥῖψεν ἐπ' αὐτὸν
καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
ὠργίσθη δ' ἄρα κεῖνος, ἑλὼν δέ τε χειρὶ παχείῃ
κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον ὄμβριμον ἄχθος ἀρούρης,
τῷ βάλε Κραμβοβάτην ὑπὸ γούνατα· πᾶσα δ' ἐάγη
κνήμη δεξιτέρη, πέσε δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσιν.
Κραυγασίδης δ' ἤμυνε καὶ αὖθις βαῖνεν ἐπ' αὐτόν,
τύψε δέ μιν μέσσην κατὰ γαστέρα· πᾶς δέ οἱ εἴσω
ὀξύσχοινος ἔδυνε, χαμαὶ δ' ἔκχυντο τὰ πάντα
ἔγκατ' ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ.
Πρασσαῖος δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνοον προπεσόντα,
ἦλθε διὰ προμάχων καὶ ἀκόντισεν ὀξέι σχοίνῳ·
οὐδ' ἔρρηξε σάκος, σχέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή. —

v. 252. *τοῦ δ' ἔβαλεν* neque de Prassaeo potest dictum esse neque de Origanione. *τετράχητρον* Cc.

v. 254. om. Cc cum Ox. Bar. L.

v. 255. *ὑπέμεινεν ἥρωας κρατερούς*, plures igitur aggressi sunt (*ὥρμησαν* Lycius), sed quem aggressi sint, non liquet.

v. 256. *ἀλλ' ἔδυνε* BCcv. (*ἔνδυνε* b Baum.) *κατέδυ δ' ἐν* Parisini, Chalcondylas, Lycius.

v. 257. *μυσί* Bv (*μύεσιν* b Baum.). *μύεσσι νέος παῖς ἔξοχος ἄλλων* V.

v. 258. *Κρείονος* C *ἀγχέμαχος* V (*ἐγχέμαχος*). in V additur *ὄρχαμος αὐτὸν Ἄρηα φαίνων, κρατερὸς Μεριδάρπαξ*.

num ante v. 259 versus exciderit, dici nequit.

v. 260. *στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος οἶος ἀπ' ἄλλων* V.

v. 261. *γενεὴν ἐπαπείλει* Ox. Bar. L. *γένος ἐπηπείλει* BCcv.

Chalcondylas v. 259—264 ex arbitrio mutavit.

v. 263. *ἀμφοτέρῃσι* B cum Vind. 241, Par. 2723, Flor. Font., membr. Th. Coke Arm.

v. 264. om. libri Wachsmuthii, Oxon. Bar. L, Chalcondylas.

v. 265. *ἦνεν* c. hic versus intelligi nequit nisi omissis vv. 262—264 qui quid sibi velint, nescio.

v. 268. *κάρῃν* B cum membr. Th. Coke A. eiusque apographis, Vind. 241, Par. 2723. *τὰ κάρῃ* Cc. *τοιῆνδ'* cV.

v. 269. *μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθ.* V.

v. 270. *με πλήσσει* BCcvV. *μ' ἔπληξε* Flor. Font., Chalcondylas, Lycius.

v. 270 sq. *Μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην ἐναίρειν βατράχους βλεμεαίνων* V.

v. 272. *πέμπωμεν* Bv. *ἠδὲ καὶ Ἄρην* V.

v. 274. *Ἥρῃ* Baumeisterus. *Ἄρης. ἀμείβετο* Bv. *μύθῳ* V.

v. 275. *οὐ γὰρ* B (C) v cum membr. Th. Coke A. eiusque apogr. *οὔ τ' ἄρ'. οὔτέ γ' Ἄρηος* Ccv.

v. 276. *ἀῤῥηγέμεναι* B.

v. 278 in V legitur *κινείσθω, μέγα Τιτανοκτόνον ὀβριμοεργόν, Ὧι Τιτᾶνας πέφνες ἀρίστους ἔξοχα πάντων.*

v. 279. *ὥς ποτε καὶ κατὰ νῆα* libri. correxit Lycius. versum om. Chalcondylas, b Baum., Par. 2707.

v. 280. *Ἐγκελάδοντα* libri. *Ἐγκελάδοντ' ἐπέδησας ἰδ' ἄγρ. φ. Γ.* V.

v. 285. *μέντ'* Cc. Ven. 613. *μέν ῥ'. ἐπὶ τούσδε* Cv (*μύας τούσδε* b Baum.). *κεραυνός* addit c, *τε μύας* BV, sed *βατράχους τε μύας τε* Flor. Font., Chalcond., Lycius.

v. 287. *ἵετο* V. *γένος βατράχων ἀγερώχων* libri Wachsmuthii cum Par. 2707.

v. 288. haec poeta dicere non posset, si ipse v. 267 scripsisset. *ἐλέησε* V.

v. 289. *τότ' ἐν* BCc cum ed. Ven. *τότε* v. *ὅστις φθειρομένοισιν* V (*τειρομένοισιν* Flor. Font.).

v. 290. *ἐξαπίνης* Wolfius. *ἐξαίφνης*. *νωτάκμονες* V, *νωτάκρονες*.

v. 293. *βλαισσοὶ* V. *βλεσσοὶ* BCcv cum Ambrosiano.

v. 294. *δικέραιοι* Baumeisterus post Clarkium. *δικάρηνοι*.

v. 295. *μυάων* Bv.

v. 296. *ἠὲ* c Lips. Vrat. *καὶ πόδας* C.

v. 297. *οὓς καὶ* v (*τοὺς δὲ καὶ* Lips.) V. *τοὺς καὶ* membr. Th. C. cum apogr. *δειλοὶ μύες* BV. *ὑπέμειναν* V cum Lipsiensi.

v. 298. *τράποντο* v. *ἐδύσετο* Ox. Bar. L. *ἐδύσατο* B. *δύσατο* Ccv. *ἐδύετο* V.

Typis: G. Hickethier Berolini.

